

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 25 Ιουνίου 2012 (25.06)
(OR. en)**

11855/12

**COHOM 163
PESC 822
COSDP 546
FREMP 100
INF 110
JAI 476
RELEX 603**

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

της: Γενικής Γραμματείας

ημερομηνία: 25 Ιουνίου 2012

αριθ. προηγ. εγγρ.: 11417/12

Θέμα: Ανθρώπινα Δικαιώματα και Δημοκρατία: Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ και Σχέδιο δράσης της ΕΕ

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες δέσμη αποτελούμενη από τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη Δημοκρατία (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι), το Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Δημοκρατία (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ) και το Σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Δημοκρατία (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ) όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 25 Ιουνίου 2012.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη
Δημοκρατία**

1. Επισημαίνοντας την προσήλωση της ΕΕ στην προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας σε όλον τον κόσμο, το Συμβούλιο εγκρίνει σήμερα το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία το οποίο θα καθοδηγεί τις δράσεις της ΕΕ τα επόμενα χρόνια. Ταυτόχρονα, για την υλοποίηση του στρατηγικού πλαισίου, το Συμβούλιο εγκρίνει σχέδιο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία.
2. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία δημιουργίας θέσης ειδικού εντεταλμένου της ΕΕ (ΕΕΕΕ) για τα ανθρώπινα δικαιώματα για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της προβολής της πολιτικής της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και αναμένει το σύντομο διορισμό του.
3. Το Συμβούλιο δεσμεύεται να συνεργαστεί στενά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την κοινωνία των πολιτών με πνεύμα γνήσιας εταιρικής σχέσης.
4. Η ΕΕ δεσμεύεται να συνεργαστεί με εταίρους, πολυμερή φόρουμ και διεθνείς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας.

Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία**Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην πολιτική της ΕΕ**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεμελιώνεται πάνω στην κοινή προσήλωση στο στόχο της προαγωγής της ειρήνης και της σταθερότητας και της οικοδόμηση ενός κόσμου δομημένου πάνω στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Οι αρχές αυτές στηρίζουν κάθε πτυχή της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα συνιστούν οικουμενικούς εφαρμοστέους κανόνες δικαίου. Η Δημοκρατία αποτελεί παγκόσμια επιδίωξη. Σε όλον τον κόσμο, γυναίκες και άνδρες επιζητούν να ζήσουν με ελευθερία, αξιοπρέπεια και ασφάλεια σε ανοικτές και δημοκρατικές κοινωνίες που διέπονται από σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου. Η διαρκής ειρήνη, η ανάπτυξη και η ευημερία είναι εφικτές μόνον εφόσον βασίζονται στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στη δημοκρατία και στους κανόνες δικαίου.

Ωστόσο, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η δημοκρατία δεν είναι αυτονόητα. Ο οικουμενικός τους χαρακτήρας αμφισβητείται στη βάση πολιτισμικών διαφορών. Οι σύγχρονες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας, ενώ διευκολύνουν την ελεύθερη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ατόμων, ταυτόχρονα αυξάνουν δραματικά την εξουσία καταναγκασμού αυταρχικών κρατών.

Η ΕΕ συνειδητοποιεί τις παραπάνω προκλήσεις και είναι αποφασισμένη να εντείνει τις προσπάθειές της για τη διασφάλιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους. Η ΕΕ θα συνεχίσει να υποστηρίζει ένθερμα όσους υπερασπίζονται την ελευθερία, τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλον τον κόσμο.

Προαγωγή της οικουμενικότητας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Η ΕΕ επαναβεβαιώνει τη δέσμευσή της στην προαγωγή και προάσπιση κάθε ανθρωπίνου δικαιώματος, είτε αστικού είτε πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού ή πολιτιστικού. Η ΕΕ καλεί όλα τα κράτη να εφαρμόσουν τις διατάξεις της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου καθώς και να επικυρώσουν και να εφαρμόσουν τις θεμελιώδεις διεθνείς συνθήκες για τα ανθρώπινα δικαιώματα -περιλαμβανομένων των βασικών εργασιακών συμβάσεων- και τις περιφερειακές πράξεις περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ΕΕ θα υψώσει τη φωνή της κατά οποιασδήποτε απόπειρας υπονόμευσης του σεβασμού της οικουμενικότητας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η κοινή ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, με τίτλο «*Ανθρώπινα δικαιώματα και δημοκρατία στην καρδιά της εξωτερικής δράσης της ΕΕ – προς μια αποτελεσματικότερη προσέγγιση*» η οποία καταγράφει τον αντίκτυπο της πολιτικής έως σήμερα και προτείνει τομείς περαιτέρω δράσης, αποτελεί μια θετική συνεισφορά προς την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής για τα ανθρώπινα δικαιώματα η οποία θα προωθήσει τους παραπάνω στόχους μέσω της εξωτερικής δράσης της.

Επιδίωξη συνεκτικών στόχων

Το άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση επιβεβαιώνει την προσήλωση της ΕΕ στην προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας μέσω της εξωτερικής της δράσης. Η έναρξη νομικής ισχύος του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και η προοπτική αποδοχής από πλευράς ΕΕ, της δικαιοδοσίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μέσω της ένταξής του στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, υπογραμμίζουν τη δέσμευση της ΕΕ σε κάθε πτυχή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εντός συνόρων, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της δεσμεύονται στην υποδειγματική διασφάλιση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εκτός συνόρων, η προαγωγή και η υποστήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας αποτελούν κοινή ευθύνη της ΕΕ και των κρατών μελών της.

Η ΕΕ επιδιώκει την πρόληψη των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλον τον κόσμο, και όπου σημειώνονται παραβιάσεις, την πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη και σε ένδικο μέσο καθώς και τη διασφάλιση της λογοδοσίας των υπαίτιων. Για αυτόν τον σκοπό, η ΕΕ θα εντείνει τις προσπάθειές της για προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου σε κάθε πτυχή της εξωτερικής δράσης της. Θα ενισχύσει την ικανότητα και τους μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης και πρόληψης κρίσεων που ενδέχεται να οδηγήσουν σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Θα εμβαθύνει τη συνεργασία της με τις χώρες εταίρους, τους διεθνείς οργανισμούς και την κοινωνία των πολιτών και θα οικοδομήσει νέες εταιρικές σχέσεις προκειμένου να προσαρμοστεί στις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Η ΕΕ θα ενισχύσει τη συνεργασία της με τους εταίρους της σε όλο τον κόσμο προκειμένου να στηρίξει τη δημοκρατία και, ιδίως, την ανάπτυξη γνήσιων και αξιόπιστων εκλογικών διαδικασιών και αντιπροσωπευτικών και διαφανών δημοκρατικών θεσμών στην υπηρεσία του πολίτη.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες τις εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ

Η ΕΕ θα προάγει τα ανθρώπινα δικαιώματα, σε όλους τους τομείς της εξωτερικής της δράσης ανεξαιρέτως. Συγκεκριμένα, θα ενσωματώσει την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις πολιτικές εμπορίου, επενδύσεων, τεχνολογίας και τηλεπικοινωνιών, διαδικτύου, ενέργειας, περιβάλλοντος, εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και ανάπτυξης καθώς και στην κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας, στις εξωτερικές διατάξεις της πολιτικής απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής καθώς και στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, περιλαμβανομένης της πολιτικής για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Στο πεδίο της αναπτυξιακής συνεργασίας, θα χρησιμοποιηθεί μια προσέγγιση που βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα η οποία θα εξασφαλίζει ότι η ΕΕ εντείνει τις προσπάθειές της για να βοηθήσει τις χώρες εταίρους στην υλοποίηση των διεθνών υποχρεώσεών τους που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Η ΕΕ θα συνεχίσει να προάγει την ελευθερία της έκφρασης, της γνώμης, την ελευθερία του συνέρχεσθαι και την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι τόσο στα επιγραμμικά όσο και στα μη επιγραμμικά μέσα. Δεν νοείται δημοκρατία χωρίς αυτά τα δικαιώματα. Επίσης, θα προάγει τη θρησκευτική ελευθερία και την ελευθερία της πίστης και θα αγωνιστεί κατά κάθε μορφής διάκρισης που βασίζεται στη φυλή, την εθνικότητα, την ηλικία, το φύλο ή τον γενετήσιο προσανατολισμό και θα υπερασπιστεί τα δικαιώματα των παιδιών, των μειονοτήτων, των αυτοχθόνων λαών, των προσφύγων, των μεταναστών και των ατόμων με αναπηρία. Η ΕΕ θα συνεχίσει την εκστρατεία υπέρ των δικαιωμάτων και της χειραφέτησης των γυναικών σε όλους τους τομείς και θα αγωνιστεί κατά οποιασδήποτε διακριτικής νομοθεσίας ή μορφής βίας και περιθωριοποίησης λόγω φύλου. Η ΕΕ θα εντείνει τις προσπάθειές της για την προαγωγή των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων. Η ΕΕ θα εντείνει τις προσπάθειές της για τη διασφάλιση οικουμενικής και άνευ διακρίσεων πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες, με ιδιαίτερη έμφαση στις φτωχίες και ευάλωτες ομάδες. Η ΕΕ θα ενθαρρύνει και θα συνεισφέρει στην εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η θανατική ποινή και τα βασανιστήρια συνιστούν σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Ενθαρρυσμένη από την όλο και μεγαλύτερη δυναμική της κατάργησης της θανατικής ποινής παγκοσμίως, η ΕΕ θα συνεχίσει την μακροχρόνια εκστρατεία της κατά της θανατικής ποινής. Η ΕΕ θα συνεχίσει δυναμικά την εκστρατεία της κατά των βασανιστηρίων και της σκληρής, απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης.

Η δίκαιη και αμερόληπτη απόδοση δικαιοσύνης είναι ουσιαστική για τη διαφύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ΕΕ θα ενισχύσει τις προσπάθειές της για την προαγωγή του δικαιώματος δίκαιης δίκης και της ισότητας απέναντι στο νόμο. Η ΕΕ θα συνεχίσει να προάγει την τήρηση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου. Θα αγωνιστεί σθεναρά κατά της ατιμωρησίας για σοβαρά εγκλήματα που αφορούν τη διεθνή κοινότητα -περιλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας που λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο ενόπλων συρράξεων- μεταξύ άλλων, μέσω της υποστήριξης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Γενναίοι άνθρωποι που αγωνίζονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλο τον κόσμο συχνά γίνονται στόχος καταπίεσης και εξαναγκασμού. Η ΕΕ θα ενισχύσει την πολιτική και οικονομική στήριξη των υποστηρικτών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θα εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση κάθε μορφής αντιποίνων. Η ύπαρξη εύρωστης και ανεξάρτητης κοινωνίας των πολιτών είναι ουσιαστική για τη λειτουργία της δημοκρατίας και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η αποτελεσματική συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο κάθε επιτυχούς πολιτικής ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ΕΕ αποδίδει ιδιαίτερη αξία στον τακτικό διάλογο με την κοινωνία των πολιτών, τόσο εντός όσο και εκτός ΕΕ και εκφράζει βαθιά ανησυχία για τις απόπειρες περιορισμού της ανεξαρτησίας της κοινωνίας των πολιτών που επιχειρούνται σε ορισμένες χώρες. Ως σημαντικός χορηγός της κοινωνίας των πολιτών, η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει τους υποστηρικτές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω του ευρωπαϊκού μέσου για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου και να καθιστά τις χρηματοδοτικές ενέργειες πιο ευέλικτες και προσβάσιμες.

Συνεργασία με διμερείς εταίρους

Η ΕΕ θα τοποθετήσει τα ανθρώπινα δικαιώματα στο επίκεντρο των σχέσεων της με όλες τις τρίτες χώρες, περιλαμβανομένων των στρατηγικών εταίρων της. Παραμένοντας θεμελιωμένη πάνω σε οικουμενικούς κανόνες, η πολιτική της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα σχεδιάζεται προσεκτικά, αναλόγως των περιστάσεων που επικρατούν σε κάθε χώρα, μεταξύ άλλων, μέσω της ανάπτυξης ανά χώρα στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ΕΕ πάντοτε θα επιζητεί εποικοδομητική συνεργασία με τρίτες χώρες. Υπό αυτό το πρίσμα, η ΕΕ θα συνεχίσει να εμβαθύνει το διάλογο και τις διαβουλεύσεις γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα με τις χώρες εταίρους διασφαλίζοντας ότι ο διάλογος οδηγεί σε αποτελέσματα. Η ΕΕ θα θέτει με αποφασιστικότητα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε κάθε δυνατή πτυχή του διμερούς πολιτικού διαλόγου στο υψηλότερο επίπεδο. Επιπλέον, η ΕΕ θα συνεργάζεται με τις χώρες εταίρους για τον εντοπισμό τομέων όπου τα γεωγραφικά χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη έργων που ενισχύουν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης και κατάρτισης γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ωστόσο, όταν έρχεται αντιμέτωπη με παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η ΕΕ θα κάνει χρήση όλων των μέσων που έχει στη διάθεσή της, περιλαμβανομένης της καταδίκης και της επιβολής κυρώσεων. Η ΕΕ θα εντείνει τις προσπάθειες για βέλτιστη χρήση της ρήτρας περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων που περιλαμβάνεται στις πολιτικές συμφωνίες-πλαίσια με τρίτες χώρες. Στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας, η ΕΕ έχει δεσμευτεί πλήρως στη στήριξη ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης πολιτικής μεταρρύθμισης υπό τοπική καθοδήγηση και με επίκεντρο τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, μεταξύ άλλων, μέσω της πολιτικής των «αναλογικών κερδών». Τα ανθρώπινα δικαιώματα θα παραμείνουν στο επίκεντρο της πολιτικής για τη διεύρυνση της ΕΕ.

Συνεργασία μέσω πολυμερών θεσμών

Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη σε ένα ισχυρό πολυμερές σύστημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων το οποίο θα είναι σε θέση να λειτουργεί ως αμερόληπτο παρατηρητήριο της εφαρμογής των κανόνων για τα ανθρώπινα και δικαιώματα και να καλεί όλα τα κράτη προς λογοδοσία. Η ΕΕ θα αντισταθεί σθεναρά σε κάθε απόπειρα αμφισβήτησης της οικουμενικής εφαρμογής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θα συνεχίσει να υψώνει τη φωνή της κατά των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών και στη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας. Καθοριστική σημασία έχουν η ανεξαρτησία και η αποτελεσματικότητα του Γραφείου του Ύπατου Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, των φορέων παρακολούθησης των συμβάσεων και των Ειδικών Διαδικασιών των Ηνωμένων Εθνών. Η ΕΕ υπογραμμίζει τον ηγετικό ρόλο του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών στην αντιμετώπιση επειγουσών περιπτώσεων παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θα συνεισφέρει με σθένος στην αποτελεσματική λειτουργία του Συμβουλίου. Η ΕΕ είναι έτοιμη να συνεργαστεί προς αυτόν το σκοπό με κράτη από όλες τις περιφέρειες. Η ΕΕ καλεί όλα τα μέλη του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων να διαφυλάξουν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο υψηλότερο επίπεδο και να τηρήσουν τις προεκλογικές τους υποσχέσεις. Χαιρετίζοντας τη σύσταση της οικουμενικής περιοδικής επανεξέτασης (ΟΠΕ), η ΕΕ και τα κράτη μέλη της δεσμεύονται να θέτουν το ζήτημα των εγκριθέντων συστάσεων της ΟΠΕ καθώς και των συστάσεων των φορέων παρακολούθησης των συμβάσεων και των Ειδικών Διαδικασιών των Ηνωμένων Εθνών στις διμερείς σχέσεις τους με όλες τις τρίτες χώρες. Τα κράτη μέλη είναι εξίσου αποφασισμένα να διασφαλίσουν την εφαρμογή των παραπάνω συστάσεων εντός των συνόρων τους. Στους επόμενους γύρους της ΟΠΕ, η ΕΕ θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στο επίπεδο της εφαρμογής από τρίτες χώρες των δεσμεύσεων της ΟΠΕ που έχουν εγκρίνει και θα επιχειρήσει να προσφέρει στήριξη για την εφαρμογή τους.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει με προσήλωση το ανεκτίμητο έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΑΣΕ στο πεδίο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σε συνεργασία με περιφερειακούς και άλλους οργανισμούς όπως η Αφρικανική Ένωση, ο ASEAN, η SAARC, ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών, ο Αραβικός Σύνδεσμος, ο Οργανισμός Ισλαμικής Συνεργασίας και το Φόρουμ των Νήσων του Ειρηνικού θα ενθαρρύνει την εδραίωση περιφερειακών οργανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Συνεργασία όλης της ΕΕ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χάρη στη δημοκρατική εντολή του διαθέτει ιδιαίτερο κύρος και εμπειρογνωμοσύνη στο πεδίο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ήδη το Κοινοβούλιο παίζει ηγετικό ρόλο στην προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως μέσω των ψηφισμάτων του.

Λαμβάνοντας υπόψη το διακριτό θεσμικό ρόλο τους, είναι σημαντικό το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, τα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η ΕΥΕΔ να προσηλωθούν στο στόχο της ολοένα στενότερης συνεργασίας για την υλοποίηση του κοινού σκοπού της προαγωγής του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σκοπός του παρόντος σχεδίου δράσης είναι η εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, με επαρκή ευελιξία ώστε να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις που αναδύονται. Το παρόν σχέδιο δράσης βασίζεται στην υπάρχουσα πολιτική της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία στον τομέα της εξωτερικής δράσης¹, και κυρίως στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, τη δέσμη εργαλείων και άλλες συμφωνημένες θέσεις καθώς και τα διάφορα δημοσιονομικά μέσα, όπως ειδικότερα το Ευρωπαϊκό Μέσο για τη Δημοκρατία και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Η ευθύνη για τη διεξαγωγή των δράσεων που απαριθμούνται κατωτέρω εναπόκειται στην Ύπατη Εκπρόσωπο, με τη συνδρομή της ΕΥΕΔ, καθώς και στην Επιτροπή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιοτήτων τους όπως καθορίζονται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση². Ο Ειδικός Εντεταλμένος της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα συμβάλει στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης σύμφωνα με την εντολή του. Το σχέδιο δράσης καλύπτει την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014.

¹ Με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων για τις υπονήφιες χώρες και τις δυνάμει υπονήφιες χώρες στο πλαίσιο της πολιτικής διεύρυνσης της ΕΕ.

² Οι αποφάσεις για τα συγκεκριμένα μέτρα εφαρμογής του παρόντος σχεδίου δράσης θα ληφθούν τηρουμένων των Συνθηκών. Το σχέδιο δράσης δεν θίγει την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της, και θα διερμηνευθεί σύμφωνα με τη Δήλωση αριθ. 13 των Συνθηκών.

Αποτέλεσμα	Δράση	Χρονο-διάγραμμα	Ευθύνη
I. Ανθρώπινα δικαιώματα και δημοκρατία στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ			
1. Ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε κάθε εκτίμηση αντικτύπου	Ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο εκτίμησης αντικτύπου, όταν διενεργείται με σκοπό την εκπόνηση νομοθετικών και μη νομοθετικών προτάσεων, εκτελεστικών μέτρων και εμπορικών συμφωνιών που έχουν σημαντικό οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο, ή διαμορφώνουν μελλοντικές πολιτικές.	Σε εξέλιξη	Επιτροπή
2. Γνήσια εταιρική σχέση με την κοινωνία των πολιτών, περιλαμβανομένου του τοπικού επιπέδου	α) Επικεφαλής αντιπροσωπιών της ΕΕ, αρχηγοί αποστολών των κρατών μελών της ΕΕ, αρχηγοί μη στρατιωτικών αποστολών και διοικητές επιχειρήσεων θα συνεργαστούν στενά με μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στις χώρες όπου έχουν τοποθετηθεί.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή Κράτη μέλη
	β) Εξασφάλιση αποτελεσματικής στήριξης στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και μέσω του Μηχανισμού για την κοινωνία των πολιτών, του Ευρωπαϊκού Μέσου για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου και άλλα σχετικά προγράμματα και μέσα.	Σε εξέλιξη	Επιτροπή
	γ) Εμπέδωση των διαβουλεύσεων με την κοινωνία των πολιτών, κυρίως σχετικά με πρωτοβουλίες σε θέματα πολιτικής και για διαλόγους περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και εργασίες σε πλήρη σύμπραξη με την κοινωνία των πολιτών στο πλαίσιο του Ετήσιου Φόρουμ ΕΕ-ΜΚΟ.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή
3. Τακτική αξιολόγηση της υλοποίησης	Παρουσίαση των επιδόσεων της ΕΕ ως προς την επίτευξη των στόχων της οικείας στρατηγικής για τα ανθρώπινα δικαιώματα στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία παγκοσμίως.	Ετησίως	ΕΥΕΔ

II. Προαγωγή της οικουμενικότητας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων			
4. Καθολική αποδοχή	α) Ενίσχυση της προώθησης της επικύρωσης και της αποτελεσματικής εφαρμογής βασικών διεθνών συνθηκών για τα δικαιώματα του ανθρώπου, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών συμφωνιών στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή Κράτη μέλη
	β) Ενθάρρυνση τρίτων χωρών να συνεργαστούν πλήρως με τους Ειδικούς Εισηγητές του ΟΗΕ και τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και μέσω της έκδοσης μόνιμων προσκλήσεων και της υποδοχής ειδικών εμπειρογνομώνων.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή Κράτη μέλη
5. Ενστερνισμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ	α) Παροχή κατάρτισης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία στο σύνολο του προσωπικού: ΕΥΕΔ, Επιτροπή, αντιπροσωπίες της ΕΕ, αποστολές και επιχειρήσεις ΚΠΑΑ.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή
	β) Ολοκλήρωση δικτύου σημείων επαφής για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία στο πλαίσιο των αντιπροσωπιών της ΕΕ και των αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ.	Τέλη 2013	ΕΥΕΔ Επιτροπή
	γ) Διεύρυνση της πρακτικής της ανάληψης εργασιών σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω της επιτόπου συγκρότησης ομάδων εργασίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα από τις αντιπροσωπίες της ΕΕ και τις πρεσβείες των κρατών μελών.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Κράτη μέλη

III. Επιδίωξη συνεκτικών στόχων			
6. Αποτελεσματική στήριξη της δημοκρατίας	α) Έγκριση εκθέσεων και σχεδίων δράσης για τη δημοκρατία όσον αφορά την πρώτη ομάδα πιλοτικών χωρών που προσδιορίστηκαν στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2010.	Τέλη 2012	ΕΥΕΔ Αντιπροσωπίες της ΕΕ
	β) Καθορισμός της δεύτερης ομάδας πιλοτικών χωρών με βάση τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν από την πρώτη ομάδα, τηρουμένης παράλληλα της γεωγραφικής ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων περιοχών.	Αρχές 2013	Συμβούλιο ΕΥΕΔ Επιτροπή
	γ) Ανάπτυξη κοινών ολοκληρωμένων σχεδίων και προγραμμάτων της ΕΕ προς στήριξη της δημοκρατίας με βάση τα πρακτικά αποτελέσματα των πιλοτικών χωρών, σε τρίτες χώρες όπου η ΕΕ αναλαμβάνει ενεργό δράση στήριξης της δημοκρατίας.	Αρχές 2014	ΕΥΕΔ Επιτροπή
	δ) Συστηματική παρακολούθηση των αποστολών της ΕΕ για την παρακολούθηση των εκλογών προς στήριξη του πλήρους εκλογικού κύκλου, και εξασφάλιση της εφαρμογής των σχετικών συστάσεων, καθώς και των εκθέσεων άλλων οργανισμών που συμμετέχουν στην παρακολούθηση των εκλογών (όπως ΟΑΣΕ/Γραφείο των Δημοκρατικών Θεσμών και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων).	Τέλη 2012	Συμβούλιο ΕΥΕΔ Επιτροπή Κράτη μέλη

7. Ανάπτυξη μόνιμης ικανότητας για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία στο πλαίσιο του Συμβουλίου της ΕΕ	α) Δημιουργία ομάδας για τα ανθρώπινα δικαιώματα (COHOM) με έδρα τις Βρυξέλλες.	Τέλη 2012	Συμβούλιο EYED
	β) Εκπόνηση περαιτέρω ρυθμίσεων για την κατανομή των βαρών προκειμένου να αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο οι ικανότητες και η εμπειρία προς υλοποίηση της πολιτικής της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.	Αρχές 2013	Κράτη μέλη
8. Επίτευξη μεγαλύτερης συνοχής σε θέματα πολιτικής	α) Εντατικοποίηση της συνεργασίας μεταξύ των ομάδων του Συμβουλίου για τα θεμελιώδη δικαιώματα (FREMP) και τα ανθρώπινα δικαιώματα (COHOM) με σκοπό την αντιμετώπιση ζητημάτων συνοχής και συνέπειας μεταξύ της εξωτερικής και της εσωτερικής πολιτικής της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.	Σε εξέλιξη	Συμβούλιο
	β) Οργάνωση περιοδικών ανταλλαγών απόψεων μεταξύ των κρατών μελών για τη βέλτιστη πρακτική ως προς την εφαρμογή των Συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα.	Ετησίως	EYED Κράτη μέλη
	γ) Εξασφάλιση της αναγραφής στα έγγραφα πολιτικής της ΕΕ κατάλληλων παραπομπών σε σχετικά κείμενα του ΟΗΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.	Σε εξέλιξη	EYED Επιτροπή

9. Σεβασμός των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων	α) Συμβολή στη διαμόρφωση της ημερήσιας διάταξης για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα με ειδική εστίαση στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και σε στενή συνεργασία με τους Ειδικούς Εισηγητές του ΟΗΕ που καλύπτουν τα αντίστοιχα δικαιώματα.	Μέσα 2013	Κράτη μέλη, ΕΥΕΔ, Επιτροπή
	β) Εξέταση ειδικών θεμάτων που συνδέονται με τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα στο πλαίσιο των διαλόγων με τρίτες χώρες.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή
IV. Τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες τις εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ			
10. Προώθηση μιας προσέγγισης που θα βασίζεται στα δικαιώματα στο πλαίσιο της συνεργασίας για την ανάπτυξη	α) Ανάπτυξη δέσμης εργαλείων για την προώθηση μιας προσέγγισης που θα βασίζεται στα δικαιώματα στο πλαίσιο της συνεργασίας για την ανάπτυξη, με στόχο την ενσωμάτωση των αρχών περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις επιχειρησιακές δραστηριότητες της ΕΕ για την ανάπτυξη, οι οποίες θα καλύπτουν τις ρυθμίσεις τόσο σε επιτελικό επίπεδο όσο και επιτόπου για το συντονισμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με την ανάπτυξη συνεργατικών δράσεων.	2013	Επιτροπή ΕΥΕΔ Κράτη μέλη
	β) Ενσωμάτωση της αξιολόγησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως κεντρικού στοιχείου στην ανάπτυξη των ανά χώρα διαδικασιών παροχής βοήθειας της ΕΕ, και ειδικότερα όσον αφορά τη δημοσιονομική στήριξη.	2013	Επιτροπή ΕΥΕΔ
	γ) Συμπερίληψη θεμάτων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της συμμετοχής της ΕΕ στο παγκόσμιο αναπτυξιακό θεματολόγιο και σε άλλα παγκόσμια ζητήματα, και δη στη διαδικασία που έπεται των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας.	Σε εξέλιξη	Επιτροπή ΕΥΕΔ Κράτη μέλη

11. Διεξαγωγή του εμπορίου με οδηγό τη στήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	α) Ανάπτυξη μεθοδολογίας που να ενισχύει τη συνεκτίμηση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε τρίτες χώρες σε συνδυασμό με τη δρομολόγηση ή σύναψη εμπορικών ή/και επενδυτικών συμφωνιών.	2014	EYED Επιτροπή Συμβούλιο
	β) Ενίσχυση του (πολιτικού) διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα με εταίρους της Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών προς ενθάρρυνση της προστασίας και της προαγωγής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (συμπεριλαμβανομένων βασικών εργασιακών προτύπων) και εφαρμογή του ενισχυμένου μηχανισμού παρακολούθησης του Συστήματος Γενικευμένων Προτιμήσεων (ΣΓΠ+).	Σε εξέλιξη	EYED Επιτροπή (για δικαιούχους ΣΓΠ+)
	γ) Άσκηση της επενδυτικής πολιτικής της ΕΕ κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τις αρχές και τους στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	2013	EYED Επιτροπή Συμβούλιο
	δ) Επανεξέταση του κανονισμού 1236/2005 για το εμπόριο ορισμένων αντικειμένων δυναμένων να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή ή για βασανιστήρια, ώστε να εξασφαλιστεί η βελτιωμένη εφαρμογή του.	2013	Επιτροπή Συμβούλιο
	ε) Πραγματοποίηση της τρέχουσας αναθεώρησης της κοινής θέσης 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου για τις εξαγωγές όπλων κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τα ανθρώπινα δικαιώματα και το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.	2013	EYED Κράτη μέλη
	στ) Μέριμνα με σκοπό να εξασφαλιστεί η ενσωμάτωση ισχυρών κριτηρίων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της διεθνούς συμφωνίας για το εμπόριο όπλων.	Σε εξέλιξη	Κράτη μέλη EYED Επιτροπή

12. Συνεκτίμηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις δραστηριότητες πρόληψης συγκρούσεων και διαχείρισης κρίσεων	α) Προσθήκη των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως έναν από τους δείκτες του πίνακα έγκαιρης προειδοποίησης κατά την ανάπτυξη συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης της ΕΕ.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ
	β) Συστηματική ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της προστασίας του παιδιού, της ισότητας των φύλων και, όπου δη, του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, στο πλαίσιο των εντολών των αποστολών και επιχειρήσεων της ΕΕ, όπως και στο πλαίσιο αναφοράς, το σχεδιασμό και την αξιολόγηση.	Τέλη 2014	Συμβούλιο
	γ) Επιχειρησιακή αξιοποίηση της συνολικής προσέγγισης της ΕΕ για την εφαρμογή των αποφάσεων 1325 και 1820 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια, και ειδικότερα εξασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών σε όλες τις προσπάθειες διατήρησης της ειρήνης και της ασφάλειας, καθώς και στο πλαίσιο της ανασυγκρότησης μετά το πέρας των συγκρούσεων.	2013	ΕΥΕΔ ΕΕΕΕ Αποστολές ΚΠΑΑ Επιτροπή
	δ) Σύσταση μηχανισμού λογοδοσίας σε περίπτωση ενδεχόμενων παραβιάσεων του Κώδικα συμπεριφοράς ανά επιχείρηση ή από το προσωπικό της αποστολής.	Μέσα 2013	ΕΥΕΔ Συμβούλιο Επιτροπή

13. Συνεκτίμηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της αντιτρομοκρατικής δράσης	α) Ανάπτυξη επιχειρησιακής καθοδήγησης προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεκτίμηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και, όπου δη, του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, στο σχεδιασμό και εφαρμογή των σχεδίων στήριξης αντιτρομοκρατικών δράσεων σε τρίτες χώρες, ιδίως όσον αφορά το σεβασμό των διαδικαστικών εγγυήσεων (τεκμήριο αθωότητας, δίκαιη δίκη, δικαιώματα υπεράσπισης).	2014	EYED Συντονιστής αντιτρομο- κρατικής δράσης Επιτροπή Κράτη μέλη
	β) Εξασφάλιση της εξέτασης θεμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε κάθε μορφή διαλόγου για την αντιτρομοκρατική δράση με τρίτες χώρες.	Σε εξέλιξη	EYED Συντονιστής αντιτρομο- κρατικής δράσης Επιτροπή
14. Θεμελίωση της εξωτερικής διάστασης των εργασιών στον τομέα 'Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης' στα ανθρώπινα δικαιώματα	α) Κατάρτιση καταλόγου των χωρών και των περιοχών για μελλοντικές συμπράξεις στον τομέα της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων.	2012	Επιτροπή Συντονιστής σε θέματα παράνομης διακίνησης EYED
	β) Εξασφάλιση της παροχής κατάλληλης εκπαίδευσης και κατάρτισης σε διπλωματικούς και προξενικούς υπαλλήλους με σκοπό τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχουν υπόνοιες παράνομης διακίνησης.	Σε εξέλιξη	Κράτη μέλη EYED
	γ) Μέριμνα ώστε να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των υποεπιτροπών του τομέα 'Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης' με τρίτες χώρες, τα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τις γυναίκες.	Σε εξέλιξη	Επιτροπή EYED

	δ) Ανάπτυξη κοινού πλαισίου μεταξύ της Επιτροπής και της EYED σύμφωνα με την ανακοίνωση για τη συνολική προσέγγιση της μετανάστευσης και της κινητικότητας, προκειμένου να θίγονται θέματα σχετικά με τους απάτριδες και τις παράνομες κρατήσεις αλλοδαπών στο διάλογο με τρίτες χώρες.	2014	Επιτροπή EYED
15. Εξασφάλιση της προώθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εξωτερική διάσταση της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής	Προώθηση της καθολικής επικύρωσης και εφαρμογής τεσσάρων βασικών εργασιακών προτύπων του ΔΟΕ: απαγόρευση της παιδικής εργασίας, απαγόρευση της καταναγκαστικής εργασίας, αμερόληπτη μεταχείριση και ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και της συλλογικής διαπραγμάτευσης.	Σε εξέλιξη	EYED Κράτη μέλη Επιτροπή
V. Υλοποίηση των προτεραιοτήτων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα			
16. Κατάργηση της θανατικής ποινής	α) Ενεργός συμβολή στην άσκηση πιέσεων υπέρ της απόφασης 67 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για την αναστολή της επιβολής της θανατικής ποινής, με σκοπό την εξασφάλιση μεγαλύτερης υποστήριξης μεταξύ των κρατών, και παράλληλα περαιτέρω επεξεργασία του περιεχομένου της πρωτοβουλίας.	Τέλη 2012	EYED Κράτη μέλη
	β) Ανάλυση στοχευμένων εκστρατειών κατά της θανατικής ποινής και εντατικοποίηση των διαβουλεύσεων με τις χώρες που εξακολουθούν να την επιβάλλουν.	2013-2014	EYED Κράτη μέλη
	γ) Εξασφάλιση συμβολής της ΕΕ στο Παγκόσμιο Συνέδριο για την κατάργηση της θανατικής ποινής το 2013.	Ιούνιος 2013	EYED Κράτη μέλη

17. Εξάλειψη των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας	α) Ενεργός και συνεχής στήριξη και εφαρμογή των δράσεων του ΟΗΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εξάλειψη των βασανιστηρίων, καθώς και στήριξη στον Ειδικό Εισηγητή του ΟΗΕ κατά των βασανιστηρίων, το Εθελοντικό Ταμείο για τα θύματα βασανιστηρίων, την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, την υποεπιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων.	Σε εξέλιξη	EYED Κράτη μέλη
	β) Προώθηση της επικύρωσης και ουσιαστικής εφαρμογής της Σύμβασης κατά των βασανιστηρίων και του σχετικού προαιρετικού Πρωτοκόλλου, ενισχύοντας το ρόλο ανεξάρτητων και αποτελεσματικών εθνικών μηχανισμών πρόληψης.	Σε εξέλιξη	Κράτη μέλη EYED
	γ) Ενσωμάτωση μέτρων πρόληψης των βασανιστηρίων σε όλες τις δράσεις του τομέα 'Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης', συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που λαμβάνονται με σκοπό την επιβολή του νόμου.	Σε εξέλιξη	Κράτη μέλη Επιτροπή
18. Αποτελεσματική στήριξη των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	α) Ανάπτυξη και εφαρμογή εθελοντικής πρωτοβουλίας για τη διευκόλυνση εξασφάλισης προσωρινού καταφυγίου σε υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διατρέχουν κίνδυνο.	Μέσα -2013	EYED Κράτη μέλη Επιτροπή
	β) Διευκόλυνση της πρόσβασης των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα Ηνωμένα Έθνη και στους περιφερειακούς μηχανισμούς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αντιμετώπιση του ζητήματος των αντιποίνων εναντίον όσων συμμετέχουν στους παραπάνω μηχανισμούς.	Σε εξέλιξη	EYED Κράτη μέλη Επιτροπή
	γ) Δημοσίευση στους ιστοτόπους της EYED και των αντιπροσωπιών της ΕΕ, των στοιχείων επικοινωνίας των σημείων επαφής για τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των αντιπροσωπιών της ΕΕ καθώς και των αξιωματικών συνδέσμων της ΕΕ για τους υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Τέλη 2012	EYED Κράτη μέλη Επιτροπή

19. Προαγωγή και προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών	α) Διεξαγωγή στοχευμένης εκστρατείας για τα δικαιώματα του παιδιού με ιδιαίτερη έμφαση στη βία κατά των παιδιών.	2013	EYED Επιτροπή
	β) Ενίσχυση της προσπάθειας εφαρμογής της αναθεωρημένης στρατηγικής εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για τα παιδιά και τις ένοπλες συγκρούσεις και συνέχιση της στήριξης του έργου του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για τα παιδιά και τις ένοπλες συγκρούσεις (UN SGSR CAAC) και της UNICEF.	Τέλη 2014	EYED Επιτροπή
	γ) Συμβολή της ΕΕ στην Παγκόσμια Συνδιάσκεψη για την παιδική εργασία.	2013	EYED Επιτροπή
	δ) Ενθάρρυνση θέσπισης ενημερωμένων καταλόγων επικίνδυνων εργασιών (C182 Άρθρο 4)	Σε εξέλιξη	Επιτροπή Κράτη μέλη
20. Προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών και προστασία έναντι μορφών βίας που σχετίζονται με το φύλο	α) Διεξαγωγή στοχευμένης εκστρατείας για την πολιτική και οικονομική συμμετοχή των γυναικών με ιδιαίτερη έμφαση στις χώρες που βρίσκονται υπό μεταβατικό καθεστώς.	Τέλη 2013	EYED
	β) Στήριξη σχετικών πρωτοβουλιών κατά επιβλαβών παραδοσιακών πρακτικών, και ιδίως κατά του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων (FGM).	Τέλη 2014	EYED Κράτη μέλη
	γ) Προώθηση της αποτροπής τέλεσης πρόωρων και καταναγκαστικών γάμων που πλήττουν παιδιά.	Τέλη 2014	EYED Κράτη μέλη

	δ) Εφαρμογή των εννέα ειδικών στόχων του σχεδίου δράσης της ΕΕ για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στην αναπτυξιακή συνεργασία 2010-15.	Σε εξέλιξη	Κράτη μέλη Επιτροπή ΕΥΕΔ
	ε) Στήριξη πρωτοβουλιών, περιλαμβανομένων πρωτοβουλιών της κοινωνίας των πολιτών, κατά της βίας που σχετίζεται με το φύλο και της γυναικοκτονίας.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή Κράτη μέλη
21. Συμμόρφωση προς το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο (ΔΑΔ)	α) Συνέχιση της εφαρμογής των δεσμεύσεων που ανέλαβε η ΕΕ στην 31η Διεθνή Διάσκεψη του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου.	Τέλη 2014	Κράτη μέλη ΕΥΕΔ Επιτροπή
	β) Στήριξη της διάδοσης του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου μεταξύ όλων των εμπόλεμων μερών, περιλαμβανομένων των ένοπλων μη κρατικών φορέων, προκειμένου να προαχθεί η συμμόρφωση με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και η διαφύλαξη της πρόσβασης στην ανθρωπιστική βοήθεια.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή
	γ) Συστηματικότερη χρήση πολιτικού διαλόγου και διαβημάτων προς τρίτες χώρες για την επικύρωση των θεμελιωδών πράξεων που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την τήρηση των δεσμεύσεων που εκπορεύονται από το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή
	δ) Ενθάρρυνση της προσχώρησης τρίτων χωρών στο έγγραφο του Montreux σχετικά με τις εταιρείες ιδιωτικού στρατού και παροχής υπηρεσιών ασφάλειας σε ένοπλες συγκρούσεις.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Κράτη μέλη

22. Ανθρώπινα δικαιώματα λεσβιών, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων και διεμφυλικών ατόμων (ΛΟΑΔ)	α) Ανάπτυξη δημόσιων κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ θεμελιωμένων στη δέσμη εργαλείων ΛΟΑΔ (λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλοι και διεμφυλικά άτομα) της ΕΕ.	Μέσα 2013	Συμβούλιο
	β) Ανάπτυξη ενωσιακής στρατηγικής σχετικά με τον τρόπο συνεργασίας με τρίτες χώρες όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα των ΛΟΑΔ ατόμων, μεταξύ άλλων, στα πλαίσια του ΟΗΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Προώθηση της ανάληψης δεσμεύσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ΛΟΑΔ εντός του ΟΑΣΕ, μέσω, μεταξύ άλλων, της οργάνωσης δημόσιας εκδήλωσης στο πλαίσιο του ΟΑΣΕ.	2013	Κράτη μέλη ΕΥΕΔ
23. Ελευθερία θρησκευματος ή πεποιθήσεων	α) Ανάπτυξη δημόσιων κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για την ελευθερία της θρησκείας ή της πίστης, θεμελιωμένων σε υφιστάμενες πράξεις και έγγραφα, που υπενθυμίζουν βασικές αρχές και περιλαμβάνουν σαφώς καθορισμένες προτεραιότητες και εργαλεία για την προαγωγή της ελευθερίας της θρησκείας και της πίστης σε όλον τον κόσμο.	Τέλη 2012	Συμβούλιο
	β) Παρουσίαση των ενωσιακών πρωτοβουλιών για την ελευθερία της θρησκείας και της πίστης στα πλαίσια του ΟΗΕ, περιλαμβανομένων των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Κράτη μέλη
	γ) Προώθηση πρωτοβουλιών σε επίπεδο ΟΑΣΕ και Συμβουλίου της Ευρώπης και συμβολή στην καλύτερη εφαρμογή των δεσμεύσεων στον τομέα της ελευθερίας της θρησκείας και της πίστης.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Κράτη μέλη

24. Ελευθερία της έκφρασης σε επιγραμμικά και μη επιγραμμικά μέσα	α) Ανάπτυξη νέων δημόσιων κατευθυντήριων γραμμών για την ελευθερία της έκφρασης τόσο σε επιγραμμικά όσο και σε μη επιγραμμικά μέσα, περιλαμβανομένης της προστασίας των συγγραφέων ιστολογίων και των δημοσιογράφων.	Τέλη 2013	Συμβούλιο
	β) Ανάπτυξη μέτρων και εργαλείων διεύρυνσης της πρόσβασης στο διαδίκτυο, της διαφάνειας και της αντίστασης έναντι της αδιάκριτης λογοκρισίας ή του μαζικού ελέγχου κατά τη χρήση των ΤΠΕ. Ενίσχυση όσων ενδιαφέρονται να χρησιμοποιήσουν τις ΤΠΕ για την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων.	2013	EYED Επιτροπή Κράτη μέλη
	γ) Διασφάλιση ότι κατά την ανάπτυξη πολιτικών και προγραμμάτων για την ασφάλεια και την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο, τη διακυβέρνηση του διαδικτύου και άλλες σχετικές ενωσιακές πολιτικές, αξιολογούνται οι πτυχές και οι επιπτώσεις τους στα ανθρώπινα δικαιώματα.	Σε εξέλιξη	EYED Επιτροπή
	δ) Προσθήκη των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στους λόγους για τους οποίους τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν εξαγωγικούς περιορισμούς σε είδη πέρα των προβλεπομένων.	2014	Συμβούλιο Κράτη μέλη Επιτροπή
25. Εφαρμογή κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα	α) Εξασφάλιση της εφαρμογής της ανακοίνωσης της Επιτροπής για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, ιδίως μέσω της ανάπτυξης και διάδοσης κατευθύνσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε τρεις επιχειρηματικούς τομείς (ΤΠΕ, πετρέλαιο και φυσικό αέριο, απασχόληση και γραφεία πρόσληψης προσωπικού) και στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.	2013	Επιτροπή

	β) Δημοσίευση έκθεσης για τις προτεραιότητες της ΕΕ όσον αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών.	Τέλη 2012	Επιτροπή
	γ) Ανάπτυξη εθνικών σχεδίων εφαρμογής των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών από τα κράτη μέλη της ΕΕ.	2013	Κράτη μέλη
26. Απονομή δικαιοσύνης	α) Ανάλυση εκστρατείας για τη δικαιοσύνη με έμφαση στο δικαίωμα σε δίκαιη δίκη.	2014	ΕΥΕΔ
	β) Συνέχιση της παρακολούθησης σημαντικών δικών που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και ιδίως δικών κατά υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Σε εξέλιξη	Αρχηγοί αποστολών ΕΕ Αντιπροσωπίες της ΕΕ
27. Αντιμετώπιση παραβιάσεων: εξασφάλιση λογοδοσίας	α) Εφαρμογή της επικαιροποιημένης απόφασης της 21ης Μαρτίου για το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (2011/168/ΚΕΠΠΑ) και του σχετικού σχεδίου δράσης, περιλαμβανομένης της επικύρωσης και της εφαρμογής του Καταστατικού της Ρώμης.	Σε εξέλιξη	Κράτη μέλη ΕΥΕΔ Επιτροπή
	β) Προαγωγή και συνεργασία για την ενίσχυση της ικανότητας των εθνικών δικαστικών συστημάτων να ερευνούν και να ασκούν δίωξη κατά των συγκεκριμένων εγκλημάτων, δεδομένου ότι η έρευνα σοβαρών διεθνών εγκλημάτων αποτελεί πρωταρχικό καθήκον των κρατών.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Κράτη μέλη

	γ) Ανάπτυξη πολιτικής μεταβατικής δικαιοσύνης για τη στήριξη κοινωνιών που επιθυμούν να αντιμετωπίσουν παρελθούσες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να καταπολεμήσουν την ατιμωρησία (επιτροπές αλήθειας και συμφιλίωσης, αποζημιώσεις, ποινική δικαιοσύνη, σύνδεσμος με το ΔΠΔ), αναγνωρίζοντας ότι μια τέτοια πολιτική πρέπει να αφήνει περιθώρια ειδικά προσαρμοσμένων προσεγγίσεων σε συγκεκριμένες περιστάσεις.	2014	EYED Επιτροπή Κράτη μέλη
28. Προαγωγή του σεβασμού των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες	Επανεξέταση βέλτιστων πρακτικών και εξασφάλιση της χρήσης των υφιστάμενων ενωσιακών εργαλείων για τη στήριξη των προσπαθειών προστασίας και προαγωγής των δικαιωμάτων ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, κυρίως στο διάλογο με τρίτες χώρες.	2014	EYED Επιτροπή Κράτη μέλη
29. Ενίσχυση της πολιτικής για τα ζητήματα των αυτοχθόνων	Επανεξέταση και περαιτέρω ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πολιτικής που σχετίζεται με την Διακήρυξη του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των αυτοχθόνων πληθυσμών ενόψει της Παγκόσμιας Διάσκεψης για τους Αυτόχθονες Πληθυσμούς που θα πραγματοποιηθεί το 2014.	2013-2014	EYED Επιτροπή Κράτη μέλη
30. Ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία	α) Προαγωγή των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων και εντός των αναπτυξιακών προγραμμάτων, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής στρατηγικής για τα άτομα με αναπηρίες 2010-2010 και εφαρμογή της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.	Σε εξέλιξη	Επιτροπή EYED
	β) Επικαιροποίηση του καθοδηγητικού σημειώματος σχετικά με την αναπηρία και την ανάπτυξη σύμφωνα με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.	2012	Επιτροπή

VI. Συνεργασία με διμερείς εταιρείες			
31. Επιτόπιος αντίκτυπος μέσω ειδικά προσαρμοσμένων προσεγγίσεων	α) Συνέχιση ανάπτυξης τοπικών στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα σε τρίτες χώρες και ολοκλήρωση της εν εξελίξει πρώτης φάσης. Αξιολόγηση των διδαγμάτων, περιλαμβανομένων όσων αφορούν το γεωγραφικό εύρος εφαρμογής, και εντοπισμός βέλτιστων πρακτικών που θα αποτελέσουν τη βάση της δεύτερης φάσης.	2012-2013	EYED Επιτροπή Κράτη μέλη
	β) Μέριμνα για το συνυπολογισμό των στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα στο πλαίσιο των πολιτικών διαλόγων για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλα τα επίπεδα, της χάραξης πολιτικής, καθώς και του προγραμματισμού και της παροχής οικονομικής συνδρομής σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων στρατηγικής ανά χώρα.	Σε εξέλιξη	EYED Επιτροπή Κράτη μέλη
	γ) Διασφάλιση εκ μέρους της EYED, της Επιτροπής και των κρατών μελών, της αποτελεσματικής ενσωμάτωσης των στρατηγικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανά χώρα.	Σε εξέλιξη	EYED Επιτροπή Κράτη μέλη
	δ) Εξασφάλιση ολοκληρωμένης παρακολούθησης των στρατηγικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα ανά χώρα μέσω ετήσιων εκθέσεων προόδου και αξιολογήσεων.	Ετησίως	Αρχηγοί αποστολών ΕΕ
	ε) Συστηματική παρακολούθηση των εκθέσεων προόδου της ΕΠΓ, περιλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή της αρχής των «αναλογικών κερδών» σε όλη την περιφέρεια της ΕΠΓ.	Σε εξέλιξη	EYED Επιτροπή

32. Αντίκτυπος μέσω διαλόγου	α) Θέσπιση προτεραιοτήτων, στόχων, δεικτών προόδου για τους διαλόγους και τις διαβουλεύσεις της ΕΕ επί των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ώστε να διευκολυνθεί η αξιολόγησή τους.	2014	ΕΥΕΔ Επιτροπή
	β) Επανεξέταση των βέλτιστων πρακτικών εφαρμογής των άρθρων 8 και 96 της Συμφωνίας του Κοτονού, περιλαμβανομένων των τρόπων παρακολούθησής τους.	2013	ΕΥΕΔ Επιτροπή
	γ) Πλήρης αξιοποίηση των συστάσεων της καθολικής περιοδικής εξέτασης (UPR), των οργάνων παρακολούθησης των συνθηκών και των Ειδικών Διαδικασιών των Ηνωμένων Εθνών στις σχέσεις με τρίτες χώρες.	Σε εξέλιξη	ΕΥΕΔ Επιτροπή Κράτη μέλη
33. Αποτελεσματική χρήση και διάδραση των μέσω εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ	α) Περαιτέρω ανάπτυξη των μεθόδων εργασίας για τη διασφάλιση της βέλτιστης συνάρθρωσης του διαλόγου, της στοχοθετημένης υποστήριξης, των κινήτρων και των περιοριστικών μέτρων.	2013	ΕΥΕΔ Κράτη μέλη Επιτροπή
	β) Ανάπτυξη κριτηρίων εφαρμογής της ρήτρας ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	2014	ΕΥΕΔ Κράτη μέλη Επιτροπή
VII. Συνεργασία μέσω πολυμερών θεσμών			
34. Προαγωγή της αποτελεσματικής πολυμέρειας	Ανάπτυξη και συμφωνία ετήσιας προσέγγισης για τον καθορισμό προτεραιοτήτων στους κόλπους των Ηνωμένων Εθνών -και κατά περίπτωση της ΔΟΕ- η οποία θα διέπει όλες τις συναφείς με τα ανθρώπινα δικαιώματα συνεδριάσεις στη Γενεύη και τη Νέα Υόρκη, σε συμφωνία με τις καθορισμένες στους κόλπους των Ηνωμένων Εθνών μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες περί της σχετικής τους δράσης.	Ετησίως	ΕΥΕΔ Κράτη μέλη

35. Αποτελεσματικός καταμερισμός των βαρών στα πλαίσια του ΟΗΕ	<p>Ενίσχυση του υφιστάμενου συστήματος κατανομής των βαρών για τη βέλτιστη χρήση των ικανοτήτων και της εμπειρογνομοσύνης των κρατών μελών και την ενίσχυση της οικείωσης και της ευθύνης όλων των εταίρων της ΕΕ στη διαμόρφωση και εφαρμογή της πολιτικής περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων της ΕΕ.</p>	<p>2013</p>	<p>Κράτη μέλη ΕΥΕΔ</p>
36. Ενίσχυση περιφερειακών μηχανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων	<p>Συνέχιση της συνεργασίας με το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον ΟΑΣΑ. Ενίσχυση του διαλόγου με άλλους περιφερειακούς οργανισμούς, στήριξη και συνεργασία με νεοεμφανιζόμενους περιφερειακούς οργανισμούς και μηχανισμούς προαγωγής των οικουμενικών προτύπων για τα ανθρώπινα δικαιώματα.</p>	<p>Σε εξέλιξη</p>	<p>ΕΥΕΔ Κράτη μέλη</p>